

Ekspertarvamus Paldiski mnt 50 kultuurilise mõju keskkonnale

Hipodroomi piirkonna näol on tegemist Eesti mõistes unikaalse maastiku kultuurikihistusega. See on Eestis ainus hipodroom. Hipodroom rikastab linnaruumi kultuurilist mitmekesisust ajaloolise objektina. Eesti Vabariigi esimesel perioodil rajatud hipodroom ning selle lähedal asuvad Seevaldi haigla hooned moodustavad laiema arhitektuuriajalooliselt tähelepanuväärse ansambli.

Põhja Tallinna linna piirkondlik identiteet baseerub Paldiski mnt 50 piirkonda jääval kahel märgilisel komponendil – arhitektuurimälestiste kompleks Seevald ning hobuvõidusõidu areen Hipodroom. Seda Tallinna linna piirkonda on tuntud ning samastatud 86 aastat hobuste võiduajamise kui linlaste ühe vaba aja veetmise viisiga. Hipodroomi märgiline tähendus väljendub linnaruumi toponüümikas ning seeläbi on sügavalt juurdunud linnaelanike kollektiivsesse mällu. Hipodroom asub kõrghaljastusega piirneval alal sulandudes hästi keskkonda. Võimaliku turismiobjekti seiskohalt on Hipodroom vaatamisväärsus, millele on hea juurdepääs Paldiski mnt-lt. Potentsiaali suurendab lähedal asuvad Seevaldi hooned ning Stroomi mets.

Eraldi teemana tuleb käsitleda hobuste paiknemist linnas. Hobused on auto- ja inimeste keskes linnas keskkonda mitmekesitavad elanikud. Hobuste liikumine Stroomi metsa ja Hipodroomi piirkonnas on väärtuslik elamuskogemus linna elanikele. Linnakeskonna loodusliku osakaalu säilitamise ja suurendamise osas on hobuste pidamine Tallinnas hea võimalus. Turismipotentsiaali elamustoote suurema osaklaalu võimalusi arvestades on hobuste linnas pidamisel suur väärtus.

Lähtuvalt Tallinna keskkonna strateegiast on Tallinna linna keskkonna mitmekesisuse säilitamise huvides kultuurilise pärandi hoidmisel prioriteetne. Jätkusuutlik areng eeldab jätkusuutlikku arengu garanteerimist. Loomade koht linnas ja elamisväärsuste tingimuste tagamine ei tohi olla välistav jätkusuutliku linnaarengu perspektiivis, kus kesksel kohal on pereväärtused ning mitmekesine ja kvaliteetne linnaruum. Strateegias Tallinn 2025 sõnastatud Tallinna kultuuri- ja turismistrateegia järgi on kultuuri funktsioonina Tallinnas ka linnakeskkond kui mälu kandja ja sotsialiseerija. Sellest lähtuvalt tuleks Hipodroomi alal näha unikaalset väärtust olles samaaegselt omanäoline pika ajalooga kultuuriobjekt, looduskeskkonna (hobuste) ja elamuskogemuse süntees. Eesti riiklik säästva arengu strateegia Säästev Eesti 21 sõnastab, et ajaloolise kultuurimälu kihistusel on võime toimida minevikukogemuse sidujana tulevikuga. Hipodroomi lammutamine ning hobuste äraviimine linnaruumist hävitab linna ühe kollektiivse kultuurimälu kihistuse. Linnakeskkonnast loomade väljatõrjumine muudab pikemas perspektiivis linna kultuuriliselt vaesemaks ning seeläbi linnaelanikku looduskeskkonnaga vähem sidusaks.

Helen Sooväli-Sepping
PhD, kultuurigeograafia vanemteadur
Maastiku ja kultuuri keskus
Tallinna Ülikool
Tallinnas, 17.11.09